

Proponitur enim non raro populo tum in concionibus, tum in libellis Confraternitatum, quod qui huic illive Confraternitati adscripti sint, signum seu habitum confraternitatis gesta verint, ac levissima pietatis opera in honorem hujus illiusve Sancti fecerint, certam sibi de salute æterna securitatem promittere possint; vel securi esse queant, quod sine Pœnitentiæ Sacramento, & vera conversione ex hac vita non eripiantur.

XXXVIII. Similia ad commendationem Confraternitatum dicta, ut hoc pacto plures ad eas, & consequenter ad suas Ecclesias cum oblationibus attrahant, quid aliud parere in populo possunt, quam *audaciam peccandi*; & occasionem incidendi in "abominandam", vanitatem ac superstitionem eorum, qui certò pollicentur, non ex hac vita migraturos sine pœnitentiâ & Sacramento eos, qui hunc vel illum ex divinis coluerint; quemadmodum loquitur Synodus P. I. Cameracensis tit. De Sanctis cap. 6.

XXXIX. Synodus hic respicere ad vanam ac superstitiosam vulgi fiduciam in cultu S. Barbaræ admodum verisimile est; innuitque Molanus in historia SS. Imaginum lib. 3. cap. 52.

De hac sancta, jam pridem proditum fuit, uti testatur Georgius Colvenerius Doctor Theologus Duacensis in notis ad librum 2. Cantipratani De Apibus cap. 28. num. 25. "Quod quicumque eam coluerit Sacramentorum Confessionis & Eucharistiæ particeps efficietur antequam, quam ex hac vita demigret... Hinc est (ait Colvenerius) quod in Francia & in locis adjacentibus S. Barbaram Matrem confessionis appellant, adjiciantque laici, penè omnes in generali confessione quæ præmittitur, Sacramentali hæc verba: *Et Domine S. Barbara matri confessionis*."

Cum ipsa cameracensis Diœcesis adiaceat Regno Franciæ verisimile est & in hanc Diœcesim eam populi persuasionem fuisse inductam; ut propterea Synodus hæc merito reprobarerit abominandam illam & superstitiosam vanitatem, quæ persuadebatur, certò quem non emigraturum ex hac vita, qui S. Barbaram aliumve de Divis coluerit.

Quin & in hisce partibus hæc persuasio nota fuerit, vix dubitati finit Synodus D. Mechliniensis tit. 14. cap. 1. iisdem penè verbis, abominandam hanc vanitatem & superstitionem reprobans.

XL. Huc abominandæ vanitati & superstitioni fomentum adhuc suppeditant aliqui libelli idiomate vulgari de Confraternitate, & vita hujus Sanctæ conscripti; qui & passim in manibus laicorum versantur; in quibus scribitur. Cum esset Martyrio proxima, ipsam postulatæ à Deo ut existentibus *in exitu* vita succurrere posset. Ad hanc autem postulationem recepisse hoc Divinum responsum: Deum facturum quodcumque pro Cultoribus postulaverit.

Post hæc duo subjunguntur, quæ specialiter Cultoribus suis sit impetrata. Primò quod eos liberabit à subitanea morte, eis necessariâ peccatorum contritione impetrata. Secundò, quod suos cultores non finet migrare ex hac vita sine Sacramento pœnitentiæ, Eucharistiæ, & extrema Unctionis.

XLI. Hæc autem vulgaribus hominibus proposita, imprimere nata sunt abominandam illam vanitatem & superstitionem, qua certò sibi pollicentur se non emigraturos ex hac vita, si S. Barbaram coluerint, idque eo genere cultus, qui in hujusmodi libellis præscribi consuevit; puta jejuniando in ejus profesto, audiendo Missam quæ in ejus honorem celebrari solet; aut quotidie aliquas precatunculas recitando.

Quod in hi. libellis de S. Barbara ejusque Cultoribus dicitur, non minus perniciosè, nec minori cum populi scandalo in plurius aliarum Confraternitatum libellis proponitur & asseritur; puta quod qui huic illive Con-

fraternitati adscriptus fuerit, signumque seu habitum Confraternitatis portaverit, præcesque in regulis præscriptas recitaverit, aliave quædam levia pietatis opera exercuerit, non morietur sine Sacramento; nec antequam confessus fuerit, perdet loquelam aut usum rationis: quod inscriptum & Sodalem esse Confraternitatis sit signum per magnum præordinationis & prædestinationis ad gloriam, aliæque similia; quæ indubiè plurimos nata sunt inducere ad abominandam illam vanitatem & superstitionem de qua supra.

Ex qua persuasione ulterius contingit, quod per illa externa, & sibi suisque cupiditatibus parum ad versa pietatis qualiacumque exercitia, credant sibi viam ad salutem esse apertam; nulla sit amplius de vitæ morumque emendatione, nulla de vera cordis conversione sollicitudo, nullusque labor; imò omnis solida veraque tandem pietas quasi exulet; solaque umbra quædam pietatis superesse videatur.

XLII. Huic vanitati & superstitioni aliam addunt Synodi præcæta, illorum nimirum, "qui certo numero & præscripta forma Missarum vel precum affert, mant certas designatasque animas è purgatorio semper liberat; uti loquitur citata Synodus D. Mechliniensis. Quod & iisdem verbis expressit, & planè reprobandum declaravit citata Synodus Cameracensis.

XLIII. Ad hæc, si Episcopi visitando confraternitates unâ examinant Confraternitatum libellos, qui passim laicorum & vulgatum manibus teruntur, invenirent quàm plurimos de quibus jam pridem citata Synodus Cameracensis locuta est in suo De Indulgentiis Decreto præcipiens, ut Parochi populum suum "diligenter admoneant, ne circumforaneis quibusdam, aut etiam impressis libellis temerè fidem adhibeant, qui ex levibus, vanis & superstitiosis causis exorbitantes indulgentias pollicentur: cum indulgentiæ non nisi ex piis & rationabilibus causis concedi debeant.

Idipsum monet Synodus P. I. Mechliniensis tit. De Indulgentiis, etiam si hujusmodi libelli etiam cum privilegio impressi fuerint; additque. "Potissimum si promissiones contineant certorum effectuum, periculorum, scilicet evitacionem, à gladiis, à tormentis, ab aquis à peste, aut liberationem certam à Purgatorio. Quemadmodum & Missis quibusdam, & precibus certo numero recitandas, affixas, alicubi videre licet.

XLIV. Non tantum ingens farrago indulgentiarum, etiam plenissimarum, idque frequenter cum liberatione animarum ex purgatorio ex levissimis causis in dictis libellis reperitur; sed insuper in quibusdam occurrit quædam formula absolutionis, Sodalibus Confraternitatis in fine vitæ impendendæ, qua & à reatu, omnibusque simul pœnis peccatorum absolvuntur; & ipsi innocentæ Baptismali restituntur sub hac verborum forma: "Remitto per Plenariam Indulgentiam omnem pœnam in purgatorio tibi debitam pro præmissis, & restituo te illi innocentæ, & puritati quam in Baptismo accepisti, ita quod decedenti tibi ab hoc sæculo clausæ sint portæ pœnarum & apertæ januæ deliciarum Paradisi, & si hac vice non morieris, salva sit tibi gratia quando fueris in articulo mortis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

XLV. Per se satis patet, quam proclive sit, ut hæc absolutionis promissione populo facta & in libellis Confraternitatum proposita, ipse etiam populus, in quamdam præsumptuosam securitatem de non sustinendis pœnis purgatorii incidat; modo huic Confraternitati fuerit inscriptus, atque levissima pietatis opera in regulis expressa perolverit.

XLVI. Verisimile est hanc absolutionis formulam ab aliquo Confraternitatis Zelatore (ut plures ad Confraternitatem alliceret; quo motivo indubiè & alia exorbitantes gratiæ Confraternitatibus sensim asseræ (unt)

fuisse propositam; ea forsitan occasione, quod alicubi in venerit, vel audiverit, Confratribus concessam esse indulgentiam plenariam in articulo mortis; qualis penè in omnium Confraternitatum hodiernis libellis asseritur. Hujus igitur effectum & efficaciam ut fortius exprimeret, & explicaret; majoremque de hac gratia Confratribus indulta idæam imprimeret, ipsamque Confraternitatem hoc titulo amplius commendabilem redderet, ipsum plenissimum indulgentiæ plenariæ effectum hæc formula exprimere voluit, atque ita eam indulgentiam communicare ac si revera moribundus plenissimum omnium pœnarum indulgentiam semper consequeretur.

Quidquid sit de origine hujus absolutionis ejusve formulæ, sat notorium est, hanc formulam absolutionis sic expressam, aliam prorsus ideam vulgaribus imprimere, quàm solius indulgentiæ plenariæ in articulo mortis consequendæ pollicitatio.

Hæc aliaque in Confraternitatum libellis occurrentia; atque ad extollendam earum utilitatem & prærogativas; dum ad proprium quæstum à Præfatis & Directoribus Confraternitatum multoties asseruntur, & po-

pulo inculcantur, faciunt, ut Confraternitates de se & ex suo instituto laudabiles, sæpius populo sint non tantum inutiles sed non raro noxiæ: occasioneque præbeant hæreticis, Ecclesiam calumniandi, quasi salutem populi, solidamque omnem pietatem in externis quibusdam signis, & pietatis levissimis exercitiis positam crederet.

Ut ergo & populo adimatur occasio in perniciosam illam superstitionem & vanitatem incidendi; & hæreticis prætextus Ecclesiæ insultandi, quasi externis quibusdam Confraternitatum Symbolis aut pietatis exercitiis certam salutem annexam aut promissam crederet, convenit, ut Episcopi sæpius confraternitates visitando libellos earum sollicitè examinent, & quidquid hanc abominandam superstitionem fovere posset, tollerent; ipsisque Fidelibus piæ regulas præscriberent, ipsumque finem confraternitatem exponerent; atque de hoc per Parochos populum sæpius moneri & instrui curarent. Quo pacto contingeret, ut & populus veram de confraternitatibus ideam haberet, & hæreticis calumniandi Ecclesiam, & irridendi confraternitates prætextus eriperetur.

TITULUS XXXVIII.

De Sepulturis.

CAPUT I.

De Ritibus Sepulturæ & exequiis.

1. Apud primos Christianos in usu fuit honorifica mortuorum sepultura.
2. Non abicienda esse Christianorum corpora docet S. August.
3. Laudata divino testimonio iustorum sepultura.
4. Quare commendata iustorum sepultura?
5. Romanis etiam Gentilibus de sepeliendis mortuis magna fuit cura.
6. Pro data actio Funeraria pro repetendis sumptibus sepultura.
7. Hi sumptus ante omne aliud as alienum solvendi.
8. Creditores præteriti debiti sepulturam impedire non possunt; neque intra 9. dies à morte debitoris debitum exigere, & quare?
9. An Parochus cadaver quod per limites Parochiæ vebitur arrestare queat præteriti iurium sibi competentium?
10. Quæ in favorem sepultura sub Gentilitate decreta erant, confirmarunt Imperatores Christiani.
11. Plures ritus quibus hodie utimur olim Judæis & Gentilibus fuere communes.
12. A Christianis respiciendi non sunt ritus, quia iis Gentiles ad superstitionem abutebantur.
13. Jam pridem ritus fuit Christiani usus occludendi oculos mortui.
14. Idque ut horror ex aspectu defuncti oriri solius diminueretur.
15. Defunctorum corpora olim publicè exponebantur, & efferebantur, quemadmodum in Religiosis hodie observatur.
16. Eadem ratione invaluit ritus lavandi corpora defunctorum.
17. Mortui vestibus induti exponi & sepeliri solebant.
18. Hujus ritus reliqua sunt vestitio & expositio Sacerdotum.
19. Quid de hoc ritu scribat Durandus?
20. Prescriptum Ritualis Romani.

21. Quomodo hoc prescriptum in Belgio sit in usu?
22. Etate Durandi etiam circa vestitionem secularium laicorum aliquid super fuisse videtur.
23. Eo tempore videntur adhuc patenter exposita & delata fuisse mortuorum cadavera.
24. Cadavera laicorum hodie involvuntur lineo; quod olim factum fuit.
25. Antiquitus corpora defunctorum sub vespertam efferebantur.
26. Vespertina corporum elatio dedit originem adhibendi faces.
27. Gentilibus moris fuit, ut etiam ad mortuorum monumenta lucernas accenderent.
28. Etiam diurnis funeribus in signum lætitiæ adhibiti cerei à Gentilibus & Judæis.
29. Idipsum factum à Christianis.
30. Cerei & hymni adhibiti in funere Christianorum ob victoriam per acti agonis.
31. Immodica & superstitiosa lætus indicia à Gentilibus in funeribus adhibita.
32. Quare hos lætuosos ritus improbarint Patres in funeribus Christianorum?
33. Ritus Gentilium convertunt Christiani in signa lætitiæ.
34. Clericis defunctos lugere induendo vestes lugubres vetuit Concilium Toletanum; & quare?
35. Non omnis in morte Christianorum lætus improbat.
36. Corporibus ad Ecclesiam delatis etiam ibidem hymni & psalmi decantabantur.
37. Hinc & vigiliæ defunctorum originem habent.
38. Inde ulterius officium defunctorum consistans primis vespertis & officio nocturno.
39. Quando Officium Defunctorum sit compositum incertum est.
40. Seculo 12. adhuc in officio defunctorum canebatur alleluja.
41. Officium Defunctorum ex Sacramentario conscripto seculo 10.